

**UCHWAŁA NR XVII/95/2019
RADY GMINY NIEPORĘT**

z dnia 28 listopada 2019 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na rok 2020

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15, ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2019 r., poz.506 ze zm.), w związku z art.4¹ ust. 1,2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2019 r., poz.2277), art.10 ust.1-3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2019 r. poz.852 ze zm.) oraz art.6 ust. 1,2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015 r. poz.1390 ze zm.), uchwala się, co następuje:

§ 1. 1. Uchwala się „Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na rok 2020”, zwany dalej „Programem”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

2. Program stanowi integralną część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Nieporęt na lata 2017-2025, uchwalonej odrębnie.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Nieporęt.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2020 r.

Wiceprzewodniczący Rady
Gminy Nieporęt

Piotr Pietrucha

Załącznik
do Uchwały Nr XVII/95/2019
Rady Gminy Nieporęt
z dnia 28 listopada 2019 r.
w sprawie przyjęcia Gminnego
programu profilaktyki i rozwiązywania
problemów alkoholowych oraz
przeciwdziałania narkomanii na rok
2020

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na rok 2020

I. Wprowadzenie

Międzynarodowa Klasyfikacja Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD-10 uznaje uzależnienie od alkoholu za jeden z rodzajów zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania.

Alkoholizm to stale postępujące, przewlekłe schorzenie. Uzależnienie od alkoholu powoduje szereg groźnych dla zdrowia i życia powikłań. Choroba alkoholowa jest w rzeczywistości znana ludzkości od tysięcy lat i ma swoje podłoże w czynnikach biologicznych np. genetycznych, psychologicznych, socjalnych oraz środowiskowych. W trakcie nadużywania napojów alkoholowych ujawniają się liczne objawy alkoholizmu, które mają całościowo degradujący charakter dla osoby alkoholika, a także jego otoczenia rodzinnego.

Niewątpliwie alkoholizm jest chorobą całej rodziny, a nie tylko jednego z członków rodziny. Objawy alkoholizmu jednego z członków rodziny są główną zasadą organizującą i nadającą kształt życiu rodzinnemu. Tak też w okresie początkowym rodzina, podobnie jak alkoholik, zaprzecza istnieniu problemu choroby alkoholowej. Nikt na tym etapie nie myśli o szukaniu jakiegokolwiek pomocy. Potem następują próby pozbycia się problemu, tzn. rodzina ogranicza kontakt z otoczeniem, chroni swój wizerunek zewnętrzny, mimo narastających nieporozumień, konfliktów i awantur. Kolejny etap uzależnienia od alkoholu to faza chaosu - wiąże się z utratą nadziei na rozwiązanie problemu. U dzieci coraz bardziej widoczne stają się problemy emocjonalne, a współmałżonek toleruje picie, chroni i kryje pijącego.

Wynika z tego, że cała energia rodziny koncentruje się głównie na próbach wpłynięcia na zachowania alkoholika i na przeciwdziałaniu im. Tym samym zaniedbuje się inne ważne sfery życia rodzinnego, a prawidłowe wychowywanie dzieci na skutek postępującego uzależnienia od alkoholu, właściwie staje się niemożliwe. Uzależnienie od alkoholu staje się osią spraw rodzinnych. Alkoholizm stopniowo zaczyna dominować w obszarze myślenia, kształtowania postaw oraz działań

krewnych osoby pijącej.

Choroba alkoholowa w wymiarze interpersonalnym dotyka trwale najbliższych alkoholika i wyrządza im ogromne szkody. Osoby współuzależnione są najczęściej nieświadomymi pomocnikami w picciu i w największym stopniu przyczyniają się do decyzji o jego zaprzestaniu i zwróceniu się o pomoc, mającej na celu możliwe jak najszybsze rozpoznanie objawów alkoholizmu i rozpoczęciu specjalistycznego leczenia. Dzieci alkoholików są najbardziej bezbronni i poszkodowani. Dzieci z rodzin z problemem alkoholowym poza podatnością na uzależnienie od alkoholu przejawiają w życiu dorosłym szereg charakterystycznych cech.

Wśród wielu problemów społecznych występujących w Polsce jako jeden z czołowych, wysuwają się problemy związane z nadużywaniem alkoholu i zażywaniem narkotyków, w tym nowych substancji psychoaktywnych (NSP).

Mają one istotny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno jednostek, jak i rodzin, a ich konsekwencje dotyczą nie tylko osób uzależnionych, ale wpływają też na całe populacje.

W obecnej dobie nie zastanawiamy się już, czy warto pomagać osobom, rodzinom i dzieciom dotkniętym problemem alkoholizmu i narkomanii, ale jak to robić szybciej, skuteczniej i efektywniej.

Pomagać to nie tylko minimalizować skutki alkoholizmu i narkomanii, ale pomagać to przede wszystkim zapobiegać, czyli edukować, uświadamiać, wskazywać alternatywne sposoby spędzenia wolnego czasu, radzenia sobie z sytuacjami trudnymi, konfliktami oraz uczyć jak skutecznie bez używek rozładowywać napięcie i rodzącą się agresję. Pomagać to również wspierać młodych ludzi w kształtowaniu prawidłowych postaw osobowościowych, aby nie było potrzebne "podpieranie się" substancjami uzależniającymi, uczyć umiejętności mówienia "Nie" w sytuacjach gdy młody człowiek jest poddany presji otoczenia.

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na rok 2020 określa gminną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizowania szkód zdrowotnych i społecznych mieszkańców gminy wynikających z nadużywania alkoholu i zażywania narkotyków, w tym nowych substancji psychoaktywnych (NSP).

Wśród różnych zadań będących w kompetencji organu administracji samorządowej, te związane z alkoholem i narkomanią są jednymi z trudniejszych do rozwiązania. Wynika to przede wszystkim z rozmiarów obu tych zjawisk, a także z kosztów społecznych i ekonomicznych, jakie ponoszą osoby indywidualne, ale i społeczeństwo.

Nadużywanie alkoholu czy zażywanie narkotyków powoduje wiele szkód społecznych, takich jak: zakłócanie porządku publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie.

Program przedstawia zadania własne gminy wynikające z art. 4¹ ustawy z dnia

26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Zgodnie z treścią ww. ustaw zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi oraz przeciwdziałaniu narkomanii wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności poprzez tworzenie warunków do prowadzenia działalności wychowawczej, profilaktycznej i informacyjnej, leczenia, rehabilitacji i reintegracji osób uzależnionych, zapobieganie negatywnym następstwom ich nadużywania oraz poprzez ograniczenie ich dostępności.

Program jest kierowany do wszystkich grup społecznych w jakikolwiek sposób związanych z problemem uzależnień, bądź zagrożonych prawdopodobieństwem jego wystąpienia.

Inicjatywy realizowane w ramach Programu kierowane są głównie do dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych uwikłanych w problemy wynikające z nadużywania alkoholu bądź zażywania narkotyków, w tym nowych substancji psychoaktywnych.

Program jest kontynuacją i rozwinięciem działań podejmowanych przez Gminę w latach ubiegłych, uzupełniony o nowe potrzeby i zdobyte doświadczenia. Te zaś potwierdzają, że działania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych należy prowadzić łącznie z działaniami zapobiegającymi zjawisku narkomanii. Bowiem zachowania ryzykowne dzieci i młodzieży najczęściej występują równocześnie, a przesłanki sięgania po alkohol jak i po narkotyki są często identyczne.

Według badań naukowych istnieją dowody na to, że picie alkoholu często poprzedza sięgnięcie po narkotyki, inaczej mówiąc "toruje drogę" do używania nielegalnych substancji psychoaktywnych.

Realizacja Programu powinna przebiegać w ścisłej współpracy różnych podmiotów poczynając od placówek oświatowo-wychowawczych, poprzez pomoc społeczną, służbę zdrowia, instytucje strzegące porządku publicznego i przestrzegania prawa, aż do organizacji pozarządowych, które to poprzez swoje doświadczenie i zaangażowanie stanowią integralną część profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

1. Podstawa prawna

Podstawę prawną realizacji Programu stanowią następujące akty prawne:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277);
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019 r. poz. 852 ze zm.);
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390 ze zm.);
4. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506 ze zm.);

5. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 1492);
6. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020 (uchwała nr 76 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014 r. M.P. z 2014 r. poz. 445);
7. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 lutego 2017 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022 (Dz. U. z 2017 r. poz. 458);
8. Wojewódzki Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2016-2020 (uchwała nr 723/152/2016 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 17 maja 2016 r.).
9. Wojewódzki Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2017-2020 (uchwała nr 102/17 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 20 czerwca 2017 r.).
10. Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2018 r., poz. 1492 ze zm.);
11. Narodowy Program Zdrowia na lata 2016-2020 (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020, Dz. U. z 2016 r., poz. 1492);
12. Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 lutego 2017 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022, Dz. U. z 2017 r., poz. 458);
13. Regulamin Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nieporęcie.

W swojej konstrukcji merytorycznej Program jest tożsamy z założeniami zawartymi w Rekomendacjach Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

2. Podejmowane działania

Program określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki i minimalizowania szkód zdrowotnych i ekonomicznych wynikających z nadużywania alkoholu i innych zachowań społecznie nieakceptowalnych, których realizacja powinna przyczynić się do poprawy zdrowia fizycznego i psychicznego mieszkańców Gminy Nieporęt, właściwego wychowywania młodego pokolenia, a także zapewnienia ładu i zwiększenia poczucia bezpieczeństwa społeczności lokalnej.

Program:

- 1) określa zadania i przyporządkowuje im działania formułowane w oparciu o dostępne zasoby;
- 2) wskazuje narzędzia dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniami;
- 3) wskazuje podmioty odpowiedzialne za realizację;
- 4) określa źródła ich finansowania.

Główne zadania nałożone na gminę przez ustawy to:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkotykowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkotykowych i przemocy w rodzinie;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości.

Gmina Nieporęt tworzyć będzie zintegrowany system zarządzania profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień, uwzględniając metodę zarządzania ryzykiem w oparciu o rozpoznaną misję profilaktyki. Misją tą jest profesjonalne, skuteczne i efektywne realizowanie zadań profilaktycznych wynikających z obowiązującego prawa oraz podejmowanych z własnej inicjatywy, które mają zapewnić stałą poprawę jakości życia wszystkich mieszkańców Gminy Nieporęt, rozumianą jako zaspokojenie potrzeb materialnych i bezpieczeństwa socjalnego.

Działania oparte będą również na wyznaczonej wizji profilaktyki zakładającej życie bez substancji psychoaktywnych, skutkujące podejmowaniem dojrzałych decyzji.

Misja i wizja przekładać się będą na przedstawione poniżej cele strategiczne, których osiągnięcie ma zapewnić efektywne i skuteczne rozwiązywanie problemów uzależnień w Gminie Nieporęt i podnoszenie jakości życia społecznego poszczególnych mieszkańców, jak i całej społeczności lokalnej:

- 1) zapobieganie powstawania problemów wynikających z nadużywania alkoholu, zażywania narkotyków, w tym nowych substancji psychoaktywnych i innych podejmowanych zachowań ryzykownych, szczególnie przez dzieci i młodzież;
- 2) niwelowanie zachowań problemowych i ryzykownych osób sięgających po środki psychoaktywne;
- 3) zmniejszanie skali problemów dotyczących rodziny, wynikających z podejmowania różnych zachowań patologicznych (przede wszystkim przemocy w rodzinie, która stosowana jest szczególnie wobec słabszych członków rodziny);
- 4) zwiększenie umiejętności i zasobów społecznych niezbędnych do radzenia sobie z istniejącymi

problemami życiowymi przez mieszkańców gminy;

5) promocja zdrowego stylu życia;

6) promocja pozytywnych treści społecznych i wartości życiowych;

7) rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu;

8) promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym poprzez, m.in. kształtowanie zachowań i stylu życia korzystnych dla zdrowia psychicznego;

9) działania wspierające ograniczenie dostępności alkoholu i narkotyków;

10) zwiększanie oraz poszerzanie oferty uniwersalnych programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych;

11) zwiększenie aktywności społeczności lokalnej w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii;

12) dostarczanie pozytywnych wzorców spędzenia wolnego czasu i realizacji aspiracji życiowych;

13) edukacja psychologiczna i społeczna – informowanie o szkodliwości środków i substancji psychoaktywnych.

3. Adresaci Programu

Adresatami Programu są: dzieci i młodzież (w tym z rodzin dysfunkcyjnych), rodzice, osoby z problemami dysocjalnymi, osoby wymagające wsparcia w problemach emocjonalnych, kadra pedagogiczna szkół i przedszkoli, pracownicy socjalni, psycholodzy, terapeuci, organizacje pozarządowe działające na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie, sprzedawcy napojów alkoholowych, pozostała społeczność lokalna.

4. Rodzaje działań profilaktycznych w Gminie Nieporęt

Działania profilaktyczne powinny uwzględniać:

1) **czynniki ryzyka** – skłaniające do zachowań problemowych m.in. zaburzenia więzi (zwłaszcza uczuciowej) pomiędzy rodzicami i dziećmi, wysoki poziom konfliktów w rodzinie (w tym między rodzicami), zaburzenia w pełnieniu ról ojca i matki, brak dyscypliny i kontroli lub nadmierna kontrola i dyscyplina, tolerancja rodziców, wychowawców, społeczeństwa, np. sprzedawców napojów alkoholowych wobec zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży, rodzice jako wzorce nieprawidłowych zachowań (picie, palenie, agresja, niewłaściwe zachowania), dostępność narkotyków, w tym nowych substancji psychoaktywnych, wpływ reklamy alkoholu na świadomość dzieci i młodzieży;

2) **czynniki chroniące** przed zachowaniami problemowymi: silna, pozytywna więź emocjonalna z rodzicami, zainteresowanie nauką szkolną, regularne praktyki religijne, poszanowanie prawa, norm, wartości i autorytetów społecznych, przynależność do pozytywnej grupy.

5.1. Rodzaje działań profilaktycznych

Działania profilaktyczne obejmują:

1) profilaktykę uniwersalną - ukierunkowaną na całe populacje;

Są to działania profilaktyczne adresowane do całych grup (populacji) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych lub uzależnień behawioralnych. Ich celem jest zmniejszenie lub wyeliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów w danej populacji i wzmacnianie czynników wspierających prawidłowy rozwój. Głównym terenem działań jest szkoła. Realizatorzy to przede wszystkim nauczyciele wspierani przez psychologów, pedagogów.

2) profilaktykę selektywną – ukierunkowaną na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka;

Są to działania profilaktyczne adresowane do jednostek lub grup, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są narażone na większe od przeciętnego ryzyko wystąpienia problemów wynikających ze stosowania substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych i/lub innych zaburzeń zdrowia psychicznego.

Realizatorzy to przede wszystkim terapeuci, socjoterapeuci, doradcy rodzinni. Zajęcia odbywają się najczęściej w poradniach terapeutycznych w ramach profilaktycznych programów pracy środowiskowej, świetlicach profilaktycznych (są to działania edukacyjne, opiekuńcze i rozwojowe podejmowane wobec dzieci i młodzieży pochodzących z rodzin z problemem uzależnień).

3) profilaktykę wskazującą – ukierunkowaną na jednostki (lub grupy) wysokiego ryzyka.

Są to działania nakierowane na osoby, u których można stwierdzić objawy problemów związanych z uzależnieniami lub inne zaburzenia zachowania, wynikające z czynników wewnętrznych (zaburzeń psychicznych) lub zewnętrznych (np. przemoc domowa, agresja w szkole). Celem jest przeciwdziałanie pogłębianiu się procesu chorobowego, minimalizacja szkód, umożliwienie osobie chorej powrotu do satysfakcjonującego życia wolnego od uzależnień i prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie. Realizatorzy to przede wszystkim psychologowie, psychoterapeuci, pracownicy socjalni i lekarze.

Profilaktyka realizowana w Gminie Nieporęt obejmuje profilaktykę:

1) uprzedzającą, która polega na przeciwdziałaniu niepożądanym zjawiskom, które jeszcze nie wystąpiły, ale których można się spodziewać;

2) objawową, która podejmowana jest z chwilą wystąpienia pierwszych objawów niepokojących zachowań.

5.2. Strategie oddziaływań profilaktycznych

Strategie oddziaływań profilaktycznych obejmują:

- 1) strategię interwencyjną (przeznaczona dla osób podejmujących zachowania problemowe);
- 2) strategię edukacyjną (na każdym poziomie zagrożeń);
- 3) strategię informacyjną (na każdym poziomie zagrożeń);
- 4) strategię alternatyw (na każdym poziomie zagrożeń).

5.3. Ewaluacja skuteczności programów profilaktycznych

Ewaluacja skuteczności programów profilaktycznych obejmuje dwa poziomy badań efektywności prowadzonych działań:

- 1) ewaluację procesu (jak zrealizowano program, czy udało się go zrealizować, kto brał w nim udział, ilu było uczestników, które elementy były dobrze przyjęte, które nie i dlaczego);
- 2) ewaluację wyniku (czy zrealizowano cele zakładane w programie krótko i długoterminowe).

II. Cele Programu

§ 1. Celami Programu są:

- 1) pomoc terapeutyczno-rehabilitacyjna osobom uzależnionym od alkoholu i narkotyków, polegająca w szczególności na:
 - a) zwiększeniu dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych oraz zagrożonych uzależnieniem, a także członków ich rodzin,
 - b) wskazaniu procedury obowiązującej w zakresie orzekania o obowiązkowym poddaniu się leczeniu osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków,
 - c) doposażaniu placówek i poprawie warunków świadczenia usług profilaktycznych – w zakresie podmiotów uczestniczących w realizacji Programu,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomania – pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży przez:
 - a) podejmowanie działań na rzecz zwiększenia efektywności profilaktyki w szkołach i placówkach oświatowych oraz w placówkach opiekuńczo- wychowawczych,

- b) realizację programów profilaktycznych,
- c) ograniczenie rozmiaru ryzykownych zachowań dzieci i młodzieży.
- 4) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przez członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 5) wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień od alkoholu, narkotyków oraz przemocy;
- 6) edukacja publiczna w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

III. Sposoby realizacji Programu

§ 2. 1. Cel, o którym mowa w § 1 pkt 1 lit. a, będzie realizowany w szczególności przez:

- 1) diagnozę dostępności do leczenia odwykowego dla pacjentów uzależnionych od alkoholu, narkotyków i członków ich rodzin;
- 2) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla młodzieży i osób dorosłych nadużywających alkoholu i narkotyków, w tym poprzez utworzenie i prowadzenie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego;
- 3) podnoszenie umiejętności zawodowych przez pracowników ochrony zdrowia, nauczycieli, pedagogów, pracowników socjalnych, psychologów, terapeutów;
- 4) monitorowanie pracy Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego zajmującego się udzielaniem pomocy osobom uzależnionym i członkom ich rodzin oraz inicjowaniem działań dotyczących zobowiązania do leczenia odwykowego;
- 5) przygotowanie i wdrażanie pilotażowych programów leczenia osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków z dysfunkcjami rozwojowymi i intelektualnymi;
- 6) organizowanie i finansowanie Klubów Integracji Społecznej.

2. Cel, o którym mowa w § 1 pkt 1 lit. b, będzie realizowany w szczególności przez określenie trybu zobowiązania do leczenia wobec osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków:

- 1) prowadzenie działalności informacyjnej w powyższym zakresie;
- 2) podejmowanie działań zmierzających do zobowiązania osób uzależnionych do poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

3. Cel, o którym mowa w § 1 pkt 1 lit. c, będzie realizowany w szczególności przez:

- 1) przeprowadzenie niezbędnych prac remontowych i modernizacyjnych;
- 2) zakup sprzętu i wyposażenia niezbędnego do funkcjonowania placówki (np. sprzęt RTV, AGD, komputery, sprzęt sportowy, meble, itp.);

3) ponoszenie kosztów eksploatacji lokali, w których prowadzone są ogniska opiekuńczo wychowawcze oraz Punkt Informacyjno-Konsultacyjny (np. zakup energii, gazu, wody, wywóz nieczystości, usługi telekomunikacyjne, koszty ubezpieczenia, itp.).

4. Cel, o którym mowa w § 1 pkt 2, będzie realizowany w szczególności przez:

- 1) prowadzenie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego w Gminie,
- 2) zwiększenie dostępności ofert specjalistycznej pomocy psychologiczno-terapeutycznej dla osób uzależnionych oraz członków rodzin z problemem alkoholowym i narkomanii dotyczących:
 - a) osób współuzależnionych,
 - b) ofiar przemocy,
 - c) młodzieży i młodych dorosłych,
- 3) rozwijanie różnych form pomocy opiekuńczo-wychowawczej i socjoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży z grup ryzyka, w szczególności z rodzin alkoholowych (np. finansowanie lub dofinansowanie działalności świetlic środowiskowych, ognisk opiekuńczo-wychowawczych, świetlic szkolnych, zajęć pozalekcyjnych, finansowanie lub dofinansowanie obozów terapeutycznych, kolonii letnich i zimowych, itp.);
- 4) diagnozowanie zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy;
- 5) podejmowanie działań w kierunku diagnozowania problemów i potrzeb, dotyczących dorosłych osób współuzależnionych oraz dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym i narkomanii;
- 6) organizację szkoleń, kursów zwiększających kompetencje w zakresie pomagania osobom z grup ryzyka.

5. Cel, o którym mowa w § 1 pkt 3 lit a, będzie realizowany w szczególności przez:

- 1) zorganizowanie konferencji z udziałem specjalistów z zakresu profilaktyki, dyrektorów szkół i placówek oświatowych oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych realizujących programy profilaktyczne;
- 2) tworzenie wieloletnich programów działań profilaktycznych w szkołach i placówkach oświatowych oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych;
- 3) wspomaganie nowatorskich i modelowych rozwiązań w zakresie profilaktyki proponowanych przez instytucje publiczne i organizacje pozarządowe.

6. Cel, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 3 lit. b, będzie realizowany w szczególności przez:

- 1) działania profilaktyczne w szkołach i placówkach oświatowych oraz w placówkach opiekuńczo wychowawczych (np. finansowanie realizacji autorskich programów profilaktycznych, itp.),
- 2) prowadzenie programów terapeutycznych i socjoterapeutycznych skierowanych do grup ryzyka.

7. Cel, o którym mowa w § 1 pkt 3 lit. c, będzie realizowany w szczególności przez:

- 1) organizację czasu wolnego i promowanie zdrowego stylu życia w świetlicach szkolnych,

świetlicach środowiskowych, ogniskach wychowawczych, świetlicach socjoterapeutycznych, ośrodkach kultury, klubach młodzieżowych, obiektach i klubach sportowych, itp.;

- 2) wyjazdy letnie i śródroczne o charakterze profilaktycznym (np. kolonie, zimowiska, akcje lato na wsi, zima na wsi, obozy harcerskie, zielone szkoły, białe szkoły, itp.);
- 3) prowadzenie lokalnych kampanii informacyjno-edukacyjnych na rzecz ograniczenia możliwości zakupu, spożycia alkoholu i narkotyków przez nieletnich oraz współudział w ogólnopolskich kampaniach;
- 4) prowadzenie we współpracy z Policją i Strażą Gminną cyklicznych wizytacji i kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych z zakresu przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym;
- 5) podejmowanie działań modelujących zmiany zachowań sprzedawców alkoholu, nastawionych na utrwalenie nawyku żądania od klientów wyglądających na nieletnich, okazania dokumentów stwierdzających wiek nabywcy;
- 6) działania profilaktyczne polegające na organizowaniu lokalnych imprez profilaktycznych, w tym warsztatów muzycznych, festynów lub imprez kulturalnych, sportowych (rajdy, wycieczki, itp.) i rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia;
- 7) organizowanie badań, sondaży dla potrzeb tworzenia ekspertyz, opinii i diagnoz o zakresie lokalnym, pozwalających ocenić aktualny stan problemów uzależnień oraz efektywności prowadzonych działań;
- 8) kontynuacja realizacji programów profilaktycznych w szkołach, świetlicach, ogniskach wychowawczych, ośrodkach kultury i uruchamianie nowych programów;
- 9) edukacja społeczna na temat choroby alkoholowej i innych nałogów oraz ich skutków poprzez rozprowadzanie materiałów informacyjnych (broszury, ulotki, plakaty) wśród rodziców, nauczycieli i młodzieży szkolnej.

8. Cel, o którym mowa w § 1 pkt 4, będzie realizowany w szczególności przez:

- 1) rozpoznanie zjawiska w zakresie nieprzestrzegania zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych:
 - a) osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwości,
 - b) osobom do lat 18,
 - c) na kredyt lub pod zastaw.
- 2) podejmowanie działań interwencyjnych skierowanych do przedsiębiorców i sprzedawców w punktach sprzedaży i podawania napojów alkoholowych,
- 3) monitorowanie przestrzegania zakazu promocji napojów alkoholowych podczas imprez, festynów i koncertów z udziałem dzieci i młodzieży.

9. Cel, o którym mowa w § 1 pkt 5, będzie realizowany w szczególności przez:

- 1) zlecenie do realizacji zadań publicznych wynikających z Programu, w formie wspierania lub powierzenia ich wykonywania, udzielania dotacji na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadania,
- 2) współpracę merytoryczną,
- 3) udzielanie rekomendacji,
- 4) wymianę informacji.

10. Cel, o którym mowa w § 1 pkt 6, będzie realizowany w szczególności przez:

- 1) inicjowanie spotkań ze specjalistami w zakresie dziedziny uzależnień związanych z realizacją Programu w szczególności z zakresu:
 - a) edukacji na temat uzależnień i problemów z nimi związanych,
 - b) ograniczenia rozmiarów zjawiska picia alkoholu i zażywania narkotyków przez nieletnich,
 - c) pomocy terapeutycznej dla:
 - ca) osób uzależnionych,
 - cb) współuzależnionych,
 - cc) ofiar przemocy,
 - cd) sprawców przemocy,
 - ce) zagrożonych uzależnieniem,
 - d) przestrzegania zakazu sprzedaży i podawania alkoholu nietrzeźwym i nieletnim;
- 2) podjęcie działań dotyczących współpracy z innymi gminami w zakresie realizacji Programu;
- 3) finansowanie zakupu dla realizatorów Programu, specjalistycznych czasopism promujących zdrowy styl życia i rozwiązywanie problemów uzależnień (alkohol, narkomania, przemoc, itp.)

IV. Zadania w zakresie realizacji Programu

§ 3. Działaniami na rzecz zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, współuzależnionych od alkoholu i narkotyków i ich rodzin mogą być objęte następujące zadania:

- 1) dofinansowywanie lub finansowanie realizacji programów zdrowotnych obejmujących działania skierowane do osób uzależnionych i współuzależnionych, ofiar przemocy;
- 2) finansowanie badań wykonywanych przez biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczenia odwykowego wobec osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego i społecznego. Zadanie to wynika z faktu kierowania przez GKRPA wniosków o obowiązek podjęcia leczenia przez mieszkańców gminy nadużywających alkohol oraz burzących ład i porządek społeczny;
- 3) dofinansowanie wyjazdów dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych uzależnieniami na kolonie

i obozy z programem profilaktycznym;

- 4) dofinansowanie i finansowanie uczestnictwa osób uzależnionych i współuzależnionych w programach terapeutycznych, w ośrodkach wspierających terapię, takich jak: Ośrodek Apostolstwa Trzeźwości w Zakroczymiu, Maryjne Centrum Pomocy Rodzinie w Gietrzwałdzie i innych.

§ 4. Działaniami w zakresie udzielania rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie mogą być objęte następujące zadania:

- 1) rozwijanie różnych form pomocy opiekuńczo-wychowawczej i socjoterapeutycznej dla dzieci z grupy ryzyka;
- 2) zorganizowanie i finansowanie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego, w tym: Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego do Spraw Uzależnień (terapeuta, psycholog), Punktu Profilaktyki, Pomocy Dziecku i Rodzinie, zapewniającego wszystkim rodzicom, dzieciom i młodzieży dostęp do fachowej pomocy i wsparcia;
- 3) podnoszenie kwalifikacji pedagogów szkolnych, nauczycieli, rodziców, pracowników socjalnych, policjantów, członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz innych osób realizujących Program - w zakresie uzyskania wiedzy na temat pomocy osobom uzależnionym oraz ofiarom przemocy domowej, (np. finansowanie szkoleń, warsztatów, konferencji, itp.);
- 4) współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym oraz z Policją w celu poprawienia skuteczności interwencji wobec przemocy w rodzinie (tzw. Niebieska Karta);
- 5) podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie poprzez organizowanie i finansowanie szkoleń przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, w tym szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy w rodzinie;
- 6) wspieranie działań Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Nieporęt;
- 7) prowadzenie rozmów motywacyjno-interwencyjnych, motywujących do podjęcia leczenia.

§ 5. Działaniami na rzecz prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych

programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych mogą być objęte następujące zadania:

- 1) finansowanie autorskich programów profilaktycznych dla szkół, ośrodków kultury, świetli i innych placówek opiekuńczo-wychowawczych (np. „Każde dziecko pływa”, „Żyj zdrowo, bezpiecznie, radośnie”, „Potrafię bezpiecznie pływać”, „Pływam. Jestem zdrowy i bezpieczny”, itp.);
- 2) wyposażenie szkół, ognisk, świetlic, Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego i innych realizatorów Programu w specjalistyczną literaturę, materiały informacyjne i szkoleniowe, obejmujące problematykę profilaktyczną przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy;
- 3) współpraca z placówkami oświatowymi i kulturalnymi gminy poprzez finansowanie i/lub współfinansowanie zajęć, zakup materiałów dydaktycznych, programów, warsztatów i przedstawień profilaktycznych „Teatr Milowego Kroku”, itp.;
- 4) organizowanie i/lub finansowanie/dofinansowanie kolonii i obozów (letnich i zimowych) z programem zajęć profilaktycznych organizowanych przez szkoły, parafie, kluby sportowe, ośrodki kultury, drużyny harcerskie, ochotnicze straże pożarne;
- 5) finansowanie działalności placówek prowadzących działalność opiekuńczo – wychowawczą, wspartych programami profilaktycznymi (ognisk profilaktyczno-wychowawczych), w tym dożywianie dzieci, zakup paczek świątecznych, zakup sprzętu i wyposażenia, itp.
- 6) udział w ogólnopolskich i lokalnych kampaniach społecznych na rzecz promowania zdrowego stylu życia (np. udział w kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, „Sprawdź, czy twoje picie jest bezpieczne”, „Postaw na rodzinę”, „Przeciw pijanym kierowcom”, „Dopalacze- Powiedz Stop”, „Reaguj na Przemoc”, itp.);
- 7) działania profilaktyczne polegające na organizowaniu i/lub współfinansowaniu lokalnych imprez profilaktycznych o charakterze rozrywkowym tj. warsztaty, festyny, turnieje itp. (sportowe, kulturalne, rekreacyjne promujące zdrowy styl życia, itp.);
- 8) prowadzenie we współpracy z Policją i Strażą Gminną cyklicznych kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych (lokali gastronomicznych i sklepów) z zakresu przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym;
- 9) wspieranie szkół, ośrodków kultury, ognisk profilaktyczno-wychowawczych w realizacji działań wychowawczych i zapobiegawczych, w szczególności ukierunkowanych na informowanie o uzależnieniach, w tym: alkoholizmie, narkomanii, przemocy i ich skutkach;
- 10) wspieranie i dofinansowywanie zewnętrznego i wewnątrzszkolnego doskonalenia nauczycieli w zakresie profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży oraz sposobu podejmowania wcześniej interwencji w sytuacji zagrożenia uzależnieniem, w szczególności

w zakresie:

- a) wyposażania nauczycieli w umiejętności rozpoznawania i diagnozowania zagrożeń związanych z uzależnieniem,
- b) współpracy z rodzicami dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem,
- c) rozwiązywania innych problemów dzieci i młodzieży,
- d) prowadzenia działalności informacyjnej wśród dzieci i młodzieży szkolnej oraz rodziców na temat uzależnień, agresji i przemocy;
- 11) finansowanie koncertów i przedstawień profilaktycznych dla dzieci i młodzieży szkolnej, dla nauczycieli i rodziców obejmujących swą tematyką profilaktykę uzależnień;
- 12) organizowanie i finansowanie zajęć warsztatowych dla dzieci i młodzieży mających na celu zapobieganie agresji, promowanie zdrowego stylu życia, profilaktykę uzależnień i unikanie zagrożeń, integrację grupy, kształtowanie zachowań asertywnych, tworzenie świata wartości, umiejętności samodzielnego podejmowania decyzji;
- 13) zapewnienie dzieciom możliwości uczestniczenia w zajęciach pozalekcyjnych, kołach zainteresowań i szkolnych kołach sportowych organizowanych ze środków gminy (np. zajęcia na basenie, zawody sportowe, dożywanie dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach profilaktycznych, zakup nagród, strojów sportowych, itp.);
- 14) wspieranie działalności uczniowskich klubów sportowych zapewniających dzieciom i młodzieży właściwą organizację czasu wolnego;
- 15) organizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży pozostającej w domach w czasie wakacji i ferii zimowych, poprzez zapewnienie możliwości uczestniczenia w różnych formach zainteresowań na terenie szkół i świetlic, klubów sportowych, boisk sportowych przy współpracy z Gminnym Ośrodkiem Kultury i innymi podmiotami realizującymi te zadania, po wcześniejszym złożeniu pisemnego zapotrzebowania na te zajęcia (w tym dożywanie w trakcie trwania wypoczynku oraz zakup nagród dla zwycięzców, itp.);
- 16) współorganizowanie i finansowanie gminnych (masowych) imprez sportowych mających na celu propagowanie zdrowego stylu życia (np. w: tenisie stołowym, konkurencjach sprawnościowych, biegach przełajowych i na orientację, itp.);
- 17) organizowanie i finansowanie szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych, uczących asertywnego sposobu odmawiania sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim lub nietrzeźwym;
- 18) organizowanie i finansowanie wyjazdów profilaktycznych wspartych autorskimi programami profilaktycznymi dla osób niepełnosprawnych, zrzeszonych w Klubie Integracji Społecznej działającym przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Nieporęcie;
- 19) finansowanie i/lub dofinansowywanie warsztatów, koncertów muzycznych i lokalnych imprez rekreacyjnych organizowanych dla mieszkańców Gminy (np. warsztaty GOSPEL, warsztaty

z zakresu arteterapii - terapia przez sztukę, itp.)

- 20) doposażenie Biblioteki Gminnej w literaturę z zakresu profilaktyki uzależnień od alkoholu, narkotyków oraz przemocy;
- 21) uzupełnienie literatury fachowej z zakresu uzależnień znajdującej się w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym oraz szkołach, świetlicach szkolnych, itp.;
- 22) doposażenie dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-terapeutycznych i socjoterapeutycznych, trenerów prowadzących zajęcia charytatywnie w odzież niezbędną do prawidłowego funkcjonowania podczas zajęć;
- 23) prowadzenie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców oraz bezpieczeństwa ruchu drogowego (udział w kampaniach społecznych, zakup materiałów edukacyjnych, itp.).

§ 6. W ramach działania na rzecz wspomagania działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii oraz przemocy w rodzinie będzie wspieranie działań podejmowanych i wykonywanych przez organizacje pozarządowe i inne działające w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień w środowisku lokalnym przez:

- 1) udzielanie dotacji,
- 2) współpracę merytoryczną,
- 3) udzielanie rekomendacji,
- 4) wymianę informacji,
- 5) wspieranie inicjatyw społeczności lokalnej w zakresie promowania zdrowego stylu życia,
- 6) działania mające na celu kontynuowanie strategii w zakresie umocnienia lokalnego systemu przeciwdziałania patologii społecznej ze szczególnym uwzględnieniem zjawisk alkoholizmu, narkomanii i przemocy.
- 7) doposażanie policji w przenośne urządzenia do badania zawartości alkoholu w wydychanym powietrzu, służące działaniom profilaktycznym wobec nietrzeźwych kierowców.

§ 7. W ramach działalności w zakresie podejmowania interwencji w związku z naruszeniem przepisów art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowania przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego realizowane będą następujące zadania:

- 1) podejmowanie działań interwencyjnych skierowanych do przedsiębiorców i sprzedawców w punktach sprzedaży i podawania napojów alkoholowych;
- 2) monitorowanie przestrzegania zakazu promocji napojów alkoholowych podczas imprez z udziałem dzieci i młodzieży oraz sygnalizowanie stwierdzonych nieprawidłowości

w powyższym zakresie celem ich wyeliminowania.

V. Realizatorzy Programu

§ 8. Rozwiązywanie problemów alkoholowych, narkomanii, przeciwdziałania przemocy wymaga współdziałania szeregu instytucji, oświaty, policji, pomocy społecznej, służby zdrowia, wymiaru sprawiedliwości, administracji, aby skutecznie przeciwdziałać przemocy związanej z nadużywaniem środków psychoaktywnych.

1. Realizatorem Programu jest Urząd Gminy Nieporęt, z zastrzeżeniem ust. 4.

2. W realizacji Programu uczestniczą:

- 1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 2) Punkt Informacyjno-Konsultacyjny,
- 3) Szkoły Podstawowe,
- 4) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nieporęcie,
- 5) Zespół Interdyscyplinarny,
- 6) Straż Gminna,
- 7) Gminny Ośrodek Kultury,
- 8) Ośrodek Sportu i Rekreacji,
- 9) Parafie.

3. W realizacji Programu mogą uczestniczyć:

- 1) Komisariat Policji,
- 2) kluby sportowe, drużyny harcerskie,
- 3) Ochotnicze Straże Pożarne,
- 4) Sąd Rejonowy w Legionowie,
- 5) oraz partnerzy zewnętrzni zapraszani do współpracy przez Realizatora, w zależności od potrzeb, celu i rodzaju zadania.

4. Wykonawcami poszczególnych zadań Programu mogą być także inne podmioty, w tym organizacje pozarządowe, którym mogą być powierzane zadania – objęte Programem, na podstawie odrębnych przepisów.

VI. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

§ 9. Komisja jest ciałem inicjującym, opiniującym i nadzorującym wykonanie Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

Do zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zwanej dalej „Komisją”, w zakresie realizacji Programu należy w szczególności:

- 1) inicjowanie działań w zakresie określonym w art. 4¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości

- i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- 2) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddawania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego;
 - 3) wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałami Rady Gminy, o których mowa w art. 12 pkt 1-3 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
 - 4) współpraca z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Nieporęcie, Komisariatem Policji w Nieporęcie oraz z innymi realizatorami Programu, w zakresie działań związanych z realizacją Programu;
 - 5) kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych;
 - 6) wydawanie na wniosek Wójta lub z inicjatywy Komisji opinii w sprawach dotyczących realizacji Programu;
 - 7) zakup i dystrybucja materiałów dla instytucji współpracujących z Komisją i realizujących Program.
 - 8) współdziałanie w opracowywaniu Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

VII. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

§ 10. 1. Za wykonywanie zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz realizację zadań wynikających z Programu członkowie Komisji otrzymują miesięczne zryczałtowane wynagrodzenie w wysokości:

- 1) Sekretarz Komisji - 15% przeciętnego wynagrodzenia w trzecim kwartale roku poprzedzającego, ogłoszonego przez GUS w Monitorze Polskim;
- 2) członkowie Komisji - 10% przeciętnego wynagrodzenia w trzecim kwartale roku poprzedzającego, ogłoszonego przez GUS w Monitorze Polskim.

2. Członkowie Komisji w ramach otrzymywanego wynagrodzenia pracują uczestnicząc w posiedzeniach Komisji, zwoływanych przez Sekretarza Komisji, co najmniej raz w miesiącu.

3. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust.1, wypłacane jest za okresy miesięczne.

Obecność na posiedzeniach Komisji potwierdza się podpisem na liście obecności.

4. Podstawą do wypłaty wynagrodzeń dla członków Komisji za okres miesiąca jest sporządzona przez Sekretarza Komisji lista obecności członków na posiedzeniach Komisji, potwierdzona podpisami

obecnych na posiedzeniu członków Komisji.

5. Dokumentację w powyższym zakresie Sekretarz Komisji przedkłada Wójtowi Gminy w terminie do dnia dziesiątego każdego miesiąca następującego po miesiącu, za który ustalane jest wynagrodzenie członka Komisji.

VIII. Zasady finansowania Programu

§ 11.1. Finansowanie realizacji zadań Programu dokonywane będzie z rocznych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wnoszonych przez prowadzące sprzedaż podmioty gospodarcze oraz dodatkowo, w miarę potrzeb, z innych środków własnych Gminy.

2. Zadania realizowane w ramach Programu mogą być również finansowane z dotacji celowych Wojewody Mazowieckiego oraz Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a także z darowizn, zapisów i innych wpływów od osób prawnych i fizycznych.

3. Wydatki na zadania określone w Programie realizowane są w oparciu o budżet Gminy na 2020 rok.

4. Wszelkie zmiany w wysokości środków finansowych na realizację Programu dokonywane będą na podstawie uchwał Rady Gminy Nieporęt w sprawie zmian w budżecie Gminy Nieporęt na rok 2020.

IX. Sposób kontroli realizacji Programu

§ 12.1. Wójt sprawuje nadzór nad realizacją Programu i podejmuje niezbędne działania, zmierzające do osiągnięcia celów wyznaczonych w Programie.

2. Wójt zobowiązany jest do sporządzenia sprawozdania z wykonania Programu i przedłożenia go Radzie Gminy w terminie do 31 marca roku następującego po roku, którego sprawozdanie dotyczyło.

3. Wójt sporządza, na podstawie opracowanej przez Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii ankiety, informację z realizacji działań podejmowanych w danym roku wynikających z Gminnego Programu i przesyła ją do Biura, w terminie do dnia 15 kwietnia roku następującego po roku, którego dotyczy informacja.

Uzasadnienie

do projektu uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na rok 2020.

Podstawę do uchwalenia przez Radę Gminy Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na rok 2020, stanowi art. 4¹ ust.1,2 i 5 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, art. 10 ust.1-3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz art.6 ust. 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Zgodnia z art.4¹ ust.1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2019 r., poz.2277) do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

Zadania te w szczególności obejmują:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Zgodnie z art. 10 ust. 1, 3 i ust. 4 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz art. 6 ust. 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy, obejmujących:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczęszczających w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontaktu socjalnego.

Realizacja zadań, o których mowa wyżej, jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych, uchwalanego corocznie przez radę gminy.

Przepisy do wymienionych ustaw stanowią, że źródłem finansowania zarówno programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, jak i programu przeciwdziałania narkomanii, są opłaty z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Mając na uwadze podobny zakres zadań do realizacji oraz finansowanie ww. programów z tego samego źródła, zasadnym jest przyjęcie jednolitego Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na rok 2020.

Gmina z racji dysponowania wiedzą o problemach swoich mieszkańców może przedsięwziąć środki zaradcze oraz naprawcze skierowane do społeczności. Działania te ujęte są w Gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na rok 2020. Zadania i cele określone w Programie inicjowane i realizowane są m.in. przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, powołaną przez Wójta Gminy; w realizacji tych zadań uczestniczą także Urząd Gminy oraz jednostki organizacyjne Gminy.

Program jest adresowany do całej społeczności mieszkańców gminy Nieporęt, ze szczególnym uwzględnieniem osób uzależnionych od alkoholu, narkomanii, osób współuzależnionych, do osób z grup ryzyka, do dzieci i młodzieży, a także osób zajmujących się problemami alkoholowymi i narkomanii zawodowo.

Głównym zadaniem Programu jest stworzenie warunków służących zmniejszeniu szkód społecznych i ekonomicznych związanych z używaniem i nadużywaniem alkoholu i narkotyków, a także zapobieganiu marginalizacji i wykluczeniu społecznemu uzależnionych i współuzależnionych mieszkańców gminy Nieporęt.

Opracowanie Programu oparto na diagnozie środowiska lokalnego, na podstawie której określono uwarunkowania lokalne związane z problematyką stanowiącą przedmiot Programu.

Gmina Nieporęt obejmuje 15 miejscowości – sołectw i liczy 14 077 mieszkańców (osoby zameldowane na pobyt stały oraz osoby zameldowane na pobyt czasowy), w tym 10 967 osób powyżej 18 roku życia (stan na dzień 30.10.2019 r.).

W Gminie funkcjonuje 7 szkół podstawowych (w tym 6 gminnych), 1 liceum, 8 oddziałów przedszkolnych w gminnych szkołach, 12 przedszkoli (w tym 4 gminne) i 4 żłobki.

Ogółem do gminnych szkół i przedszkoli uczęszcza 2099 uczniów (stan na dzień 16.09.2019 r.), a zatrudnionych w tych placówkach jest 288 nauczycieli.

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na rok 2020 został opracowany zgodnie z obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie gminy.

W świetle powyższego podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na rok 2020 uzasadnione jest obowiązującymi przepisami oraz rozeznanymi potrzebami.